

دانشگاه علوم پزشکی گلستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی

مرکز آموزشی درمانی پنج آذر

گروه آموزشی جراحی عمومی

طرح دوره بالینی (Clinical course plan)

نام دوره (درس)	طرح دوره کارورزی بالینی بخش جراحی عمومی			سال تحصیلی	۱۴۰۴-۱۴۰۵
شماره درس	۱۱۵۰۰۵۰			پیشنیاز	
طول دوره	دو ماه			تعداد واحد	۴
ساعات آموزش در طول دوره	۱۶۰ ساعت				
مکان برگزاری	مرکز آموزشی درمانی پنج آذر گرگان				
آدرس دفتر گروه آموزشی	مرکز آموزشی درمانی پنج آذر گرگان ساختمان نبوی ط ۵				
تلفن گروه آموزشی	۰۱۷۳۱۱۵۳۳۶۴		پست الکترونیک		
نام معاون آموزش بالینی مرکز	دکتر لیلا کاشانی				
نام مدیر گروه آموزشی	دکتر رضا افغانی				
نام مسئول آموزشی دوره	دکتر پژمان خوارزم - دکتر علی وحیدی راد				
ساعت تماس با مسئول دوره	در ساعات اداری				
استاد دوره	۱) دکتر فرهاد کر - فلوشیپ جراحی لاپاروسکوپی ۲) دکتر سیامک رجایی - متخصص جراحی عمومی ۳) دکتر رضا افغانی - فوق تخصص جراحی توراکس ۴) دکتر پژمان خوارزم - فوق تخصص جراحی عروق ۵) دکتر امیر حاجی محمدی - فلوشیپ جراحی لاپاروسکوپی ۶) دکتر عبدالرضا فاضل - فلوشیپ جراحی سرطان ۷) دکتر فرهاد نادعلی - متخصص جراحی عمومی ۸) دکتر ولی الله عالیشاهی - فوق تخصص جراحی پلاستیک ۹) دکتر غلامعلی ریاحی - فوق تخصص جراحی قلب ۱۰) دکتر علی آرین نیا - فوق تخصص جراحی توراکس ۱۱) دکتر نورالدین مرتضوی - متخصص جراحی عمومی ۱۲) دکتر علی وحیدی راد - فلوشیپ جراحی لاپاروسکوپی ۱۳) دکتر نورا بیگدلی - فوق تخصص جراحی اطفال ۱۴) دکتر مهدی عباسی صاحبی - فوق تخصص جراحی توراکس ۱۵) دکتر نورالدین توسلی - فلوشیپ جراحی سرطان ۱۶) دکتر شکوفه مرتضوی - فوق تخصص جراحی پلاستیک ۱۷) دکتر سپهر خواجوی - متخصص جراحی عمومی ۱۸) دکتر سیدرضا خاندوزی - متخصص رادیوانکولوژی ۱۹) دکتر آیدین فولادلو - فوق تخصص جراحی پلاستیک ۲۰) دکتر سهیل نوروزی - فوق تخصص جراحی عروق (همکار درمانی) ۲۱) دکتر مهدی زنگانه - فلوشیپ جراحی سوختگی و ترمیمی (همکار درمانی)				
هدف کلی دوره					

- ۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.
- ۲- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم مرتبط با این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- ۳- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم مرتبط با این بخش را شناسایی کند، بر اساس شواهد علمی و گاید لاین های بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی همرا با آموزش بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.
- ۴- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

اهداف اختصاصی دوره

- ۱- توده های گردنی را بشناسد، اتیولوژی آن را بداند، علائم و نشانه های بالینی آن را بیان کند، تشخیص های افتراقی و روش های تشخیصی آن را بداند، روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۲- علل دیسفاژی را بداند، روش بررسی و برخورد درمانی مناسب با بیمار دچار دیسفاژی را ارائه دهد.
- ۳- علل شکایت شایع مربوط به بیماریهای پستان مثل توده، درد، ترشح را بداند، روش بررسی این علائم را بداند و درمان مناسب آن ها را ارائه دهد.
- ۴- تشخیص های افتراقی بیمار دچار تهوع و استفراغ را نام ببرد، روش بررسی بیمار مبتلا به تهوع و استفراغ را بداند و برخورد مناسب با بیمار دچار این علائم را ذکر کند.
- ۵- روش برخورد با بیمار دچار درد حاد شکم را بداند، اتیولوژی آن را ذکر کند، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند و تشخیص های افتراقی و روشهای تشخیصی آن را بیان نماید، در نهایت روش درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۶- روش برخورد با بیمار دچار درد شکم مزمن را بداند، اتیولوژی آن را ذکر کند، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند و تشخیص های افتراقی و روشهای تشخیصی آن را بیان نماید، در نهایت روش درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۷- علل توده های شکمی را بداند و تشخیص های افتراقی آن را ذکر کند، روش بررسی و برخورد مناسب با توده های شکمی را بداند.
- ۸- روش برخورد با خونریزی های گوارش فوقانی و تحتانی را بداند و اتیولوژی آن را ذکر کند علائم و نشانه های بالینی آن را بداند، تشخیص های افتراقی و روشهای تشخیصی آنرا شرح دهد، در نهایت روش درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۹- علل یرقان انسدادی را بداند، روش های بررسی و تشخیصی آن را شرح دهد و برخورد مناسب درمانی آن را ارائه دهد.
- ۱۰- توده های کشاله ران را بشناسد، اتیولوژی آن را بداند، علائم و نشانه های بالینی آن را بیان کند، تشخیص های افتراقی و روش های تشخیصی آن را بداند، روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۱۱- علل لنگش پا را بداند، تشخیص افتراقی مناسب ارائه دهد، روش های تشخیصی مناسب را ذکر کند و در نهایت درمان را ذکر کند.
- ۱۲- روش برخورد با بیمار دچار درد حاد اندام تحتانی با توجه به مشکلات عروقی را بداند و درمان مناسب آن را ارائه دهد.
- ۱۳- روش برخورد با بیمار دچار درد مزمن اندام تحتانی با توجه به مشکلات عروقی را بداند و درمان مناسب آن را ارائه دهد.
- ۱۴- روش تشخیصی و درمانی مناسب بیمار با شکایت ندول تیروئید را شرح دهد.
- ۱۵- علل پلورال افیوژن را ذکر کند، اپروچ تشخیصی و درمانی مناسب آن را ارائه دهد.
- ۱۶- روش برخورد با بیمار با شکایت عدم دفع گاز و مدفوع را شرح دهد.
- ۱۷- مکانیسم دفع مدفوع را بداند و اتیولوژی اختلال دفع مدفوع را بیان کند، روش های بررسی بیمار مبتلا به این شکایت را توضیح دهد و برخورد درمانی مناسب ارائه دهد.
- ۱۸- علل اتساع شکم را بداند، روش بررسی آن را ذکر کند و درمان مناسب آن را ارائه دهد.
- ۱۹- علل درد مقعد را بداند و تشخیص های افتراقی آن را ذکر کند، روش بررسی و درمان مناسب آن را ارائه دهد.
- ۲۰- علل خارش مقعد را بداند و تشخیص های افتراقی آن را ذکر کند، روش بررسی و درمان مناسب آن را ارائه دهد.
- ۲۱- شوک را تعریف کند، اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی شوک را بداند و درمان مناسب هر یک از علل شوک را ذکر کند.
- ۲۲- روش برخورد با بیماران سوختگی را بداند و علائم و نشانه های بالینی و درجه بندی آن را شرح دهد و درمان مناسب دارویی و سرم درمانی و جراحی ضروری چون اشاراتومی را بداند.
- ۲۳- سرطان معده را بشناسد، اتیولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را بداند، روشهای تشخیصی آنرا شرح دهد و

حیطه شناختی (دانش)

روش درمانی مناسب را انتخاب کند.

- ۲۴- بیماریهای آپاندیس شامل آپاندیسیت حاد و تومورهای آن را بداند، اتیولوژی و فیزیوپاتولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را ذکر کند، تشخیصهای افتراقی آن را بیان کند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۲۵- بیماریهای بدخیم روده بزرگ را بشناسد، علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را ذکر کند، تشخیصهای افتراقی آن را بیان کند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۲۶- بیماری پپتیک معده و دوازدهه را بشناسد، علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را ذکر کند، تشخیصهای افتراقی آن را بیان کند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۲۷- علل انسداد روده را بداند، اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی انسداد را شرح دهد، روش های تشخیصی آن را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد.
- ۲۸- بیماریهای التهابی پانکراس (پانکراتیت حاد و مزمن) را بشناسد و فیزیوپاتولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را توضیح دهد، اتیولوژی آن را نام ببرد و روشهای تشخیصی و روش درمان مناسب را ارائه دهد.
- ۲۹- فتق های جدار شکم و کشاله های ران را بشناسد، علائم و روش های تشخیصی آن را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد.
- ۳۰- بیماریهای مربوط به کیسه صفرا را تعریف کند، فیزیوپاتولوژی آن را شرح دهد، علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را نام ببرد و روش های تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۳۱- کلاتریت را تعریف کند، فیزیوپاتولوژی و علائم و نشانه های بالینی آن را توضیح دهد و روش های تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۳۲- بیماریهای بدخیم پانکراس را بشناسد، علائم و نشانه های بالینی آن را توضیح دهد، روشهای تشخیصی و روش درمان مناسب را ارائه دهد.
- ۳۳- انواع بیماریهای بدخیم پستان را شناخته و اتیولوژی، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۳۴- سرطان مری را بشناسد، اتیولوژی و علائم و نشانه های بالینی و عوارض آن را بداند، روشهای تشخیصی آنرا شرح دهد و روش درمانی مناسب را انتخاب کند.
- ۳۵- پاتوفیزیولوژی بیماری التهابی روده را بداند، علائم آن را بشناسد و عوارض آن را بداند، روش های تشخیصی آنها را ذکر کند، در نهایت برخورد مناسب درمانی با این بیمار را بیان کند.
- ۳۶- بیماریهای دیورتیکولار روده را بشناسد، علائم و عوارض آن را بداند، روش تشخیصی مناسب را ارائه دهد و درمان مناسب آن را ذکر کند.
- ۳۷- انواع بیماریهای خوش خیم پستان را شناخته و اتیولوژی، علائم و نشانه های بالینی آن را بداند، روش تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۳۸- بیماریهای غده پاراتیروئید را بشناسد، علائم آن را بداند، روش های بررسی و تشخیص آن را ذکر نماید و درمان مناسب هر یک را ارائه دهد.
- ۳۹- بیماریهای غده آدرنال را بشناسد، علائم آن را بداند، روش های بررسی و تشخیص آن را ذکر نماید و درمان مناسب هر یک را ارائه دهد.
- ۴۰- بیماریهای شایع و اورژانسه های جراحی اطفال را بشناسد و برای هر یک روش های تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.
- ۴۱- اصول تغذیه و - TPN در بیمار جراحی را بداند و شرح دهد.
- ۴۲- انواع ضایعات بدخیم پوست را بشناسد، روش تشخیصی و درمانی مناسب هر یک را ارائه دهد.
- ۴۳- بیماریهای طحال را بشناسد، اندیکاسیون های اسپلنکتومی را بداند و عوارض اسپلنکتومی را بشناسد.
- ۴۴- اختلال آب و الکترولیت و اسید و باز را تفسیر کند.
- ۴۵- اداره بیماران جراحی قبل و بعد از عمل جراحی را بداند.
- ۴۶- بیماریهای خوش خیم تیروئید را بشناسد، علائم آن را توضیح دهد، روش تشخیصی مناسب را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد.
- ۴۷- بیماریهای بدخیم تیروئید را بشناسد، علائم آن را توضیح دهد، روش تشخیصی مناسب را بداند و درمان مناسب را ارائه دهد.
- ۴۸- اداره بیماران مولتیپل تروما و مصدوم را بر اساس پروتکل ATLS اجرا کند.
- ۴۹- عفونت های جراحی را بشناسد و علائم آن را بداند و روش های تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد.

۵۰- اصول هموستاز در جراحی و اصول انتقال خون را بدانند. ۵۱- مکانیسم التیام زخم را بشناسد و روش برخورد با اداره زخم را بدانند. ۵۲- بیماری ریفلاکس معدی به مری را بشناسد، علائم و عوارض آن را بدانند و درمان مناسب آن را ارائه دهد. ۵۳- بیماریهای قفسه صدری، تراکه، ریه و پلور را بشناسد، علائم مربوط به هر یک را بدانند، روش های تشخیصی و درمانی مناسب را ارائه دهد. ۵۴- بیماریهای بدخیم روده کوچک را نام ببرد، علائم آن را شرح دهد و روش تشخیصی درمانی مناسب را ارائه دهد. ۵۵- شرح حال و معاینه بیمار مبتلا به ضربه سر را شرح دهد.	
شرح حال از یک بیمار کاندید جراحی تهیه کند ۲- معاینه فیزیکی کامل از یک بیمار کاندید جراحی را انجام دهد. ۳- معاینه سیستم های مختلف بدن با تاکید بر مشکل خاص بیمار انجام دهد. ۴- سیر بیماری و نتایج آزمایشگاهی و رادیولوژیک را در پرونده بیمار ثبت کند ۵- دستورات درمانی بیمار را با نظارت پزشک مربوطه در پرونده ثبت کند. ۶- پانسمان زخمهای جراحی و بخیه های سطحی تزریقات و خون گیری و نصب آنژیوکت و خارج کردن درن را انجام دهد . ۷- آزمایشات روتین جراحی و رادیوگرافها و اقدامات پاراکلینیکی دیگر مثل CT Scan & MRI را در بیماران جراحی تفسیر کند و گرافی های هریمارجراحی را نشان دهد. ۸- نتایج آزمایشات خونی روتین و تجزیه ادرار و تستهای هورمونی و کبدی و کلیوی و انعقادی و آسپیراسیون مایع پلورا و صفاقی و پانکچر لومبار و گاز خون را تفسیر کند . ۹- در حیطه عملکرد با توجه به دستور العمل های وزارت خانه بتواند پروسیجرهای ضروری را در این بخش یاد بگیرد و انجام دهد.	حیطه مهارتی (عملکرد)
۱- درتوجیه و آماده کردن بیماران جراحی در هنگام تهیه شرح حال ، معاینه بالینی وانجام کارهای ۲- تشخیصی درمانی توجه نماید. - ۳- رازداری و حفظ سر، شئونات مذهبی فرهنگی را در بیماران جراحی رعایت کند. ۴- به تقید بیمار به معاینه توسط پزشک هم جنس، به ویژه در زمان نیاز به معاینات پستان، رکتال و ژنیتال توجه کند. ۵- در ارائه توضیحات لازم به بیماران در مورد بیماری و نحوه پیگیری توجه نماید. ۶- درجهت رفع مشکلات بیمار در حین درمان کمک نماید. ۷- درامیدبخشی وروحیه دادن به بیماران بخصوص در مورد بیماریهای صعب العلاج و قطع عضو دقت نماید. ۸- از صحبت ها و گفتگوهای خارج از مورد در هنگام ویزیت بیماران خودداری کند. ۹- به آمادگی جسمی و روانی بیماران قبل از هرعمل جراحی توجه کند. ۱۰- توضیحات بهداشتی و مراقبت حین ترخیص بعد از هر عمل جراحی برای بیماران ارائه دهد. ۱۱- به اولین اقدامات اورژانس که انجام آن برای بیمارحیاتی است توجه نماید. ۱۲- به موارد قانونی (Legal) به ویژه در مورد سوختگی ها، ترومای نافذو سایر آسیبهای عمدی و childabuse توجه نماید.	حیطه نگرشی
جدول عناوین شناختی (نظری/دانستنی)	
ردیف	عناوین و محتوای آموزشی مهارتهای شناختی
۱	اصول تهیه شرح حال و معاینه فیزیکی
۲	روش برخورد با بیماریهای شایع جراحی (شکم حاد - آپاندیسیت - کوله سیستیت - کلانژیت - اولسروپیتیک - انسداد روده پانکراتیت - خونریزی گوارشی هرنی و هیدروسل - پستان - تیروئید - سنگهای صفراوی - بیماریهای عروقی - کیست هیداتیک و ...)
۳	روش برخورد با ترومای شکم و توراکس
۴	روش برخورد با سوختگی
۵	اختلالات آب و الکترولیت
۶	اصول تغذیه و TPN
۷	کانشر مری - معده و کولون

۸	عوارض اعمال جراحی و عفوئتهای جراحی			
۹	انواع توده های سر و گردن			
۱۰	Bite و سرمازدگی			
۱۱	اصول جراحی قلب و مدیاستنوم			
۱۲	انواع نخ ها - سوزن ها و درن ها			
جدول عناوین مهارتی (عملی/توانستنی)				
ردیف	عناوین و محتوای آموزشی مهارتهای عملی	تعداد مشاهده	تعداد اجرای زیرنظر	تعداد اجرای مستقل
۱	تهیه شرح حال			
۲	انجام معاینه فیزیکی			
۳	عمل ختنه (در صورت وجود)			
۴	پانسمان زخم جراحی			
۵	تنظیم آب و الکترولیت			
۶	ثبت نتایج پاراکلینیک و سیر بیماری در پرونده بیمار			
۷	تفسیر آزمایشات پاراکلینیکی و گرافیهای شایع جراحی			
۸	معاینه رکتال (R/E)			
۹	خون گیری			
۱۰	نصب آنژیوک			
۱۱	تزریق IM و IV			
۱۲	بخیه های سطحی			
۱۳	Orders درمان			
۱۴	شناخت انواع نخ های بخیه - سوزن - درن ها و کاتترها و مواد بی حسی و ضد عفونی کننده در جراحی			
۱۵	اقدامات حیاتی و اورژانس برای بیمار مبتلا به مولتیپل تروما (به ترتیب)			
۱۶	ترتیب احیاء در بیماران بد حال			
۱۷	سونداژ ادراری زن و مرد			
۱۸	گذاشتن NGT و انجام گاوژ و لاواژ معده			
۱۹	گذاشتن chest tube و کنترل آن			
۲۰	کات دان (در صورت وجود)			
۲۱	آماده کردن بیمار قبل از اعمال جراحی کولورکتال و توراکس			
۲۲	پانسمان عمل جراحی و زخمهای دیگر			
۲۳	انجام بیحسی های موضعی در نقاط مختلف بدن			
۲۴	شستن دستها جهت آمادگی برای اعمال جراحی			
۲۵	بیوپسی خال، برداشتن میخچه، توده های زیرجلدی کوچک			
۲۶	معاینه پارگی هایی که نیاز به بخیه دارند (از نظر عمق - تمیزی و کشیفی - اعصاب و عروق و ...) بجز ضایعات عمقی گردن و توراکس و شکم			
۲۷	تخلیه هوماتوم زیر ناخن و شکافتن پارونشی ها و آبنه های پولیپ انگشتان			
۲۸	عمل کشیدن ناخن			
۲۹	حمل بیمار آسیب دیده بویژه در مولتیپل تروما			
۳۰	تعیین درصد و درجه سوختگی و پانسمان آن			
۳۱	دبریدمان زخم های آلوده			

آسپیراسیون مایع پلورال صفاقی		۳۲				
کارگاه های آموزشی طول دوره						
		۱				
منابع درسی						
- Essentials-of-General-Surgery-and-Surgical-Specialties-۲۰۱۹-۶th-edition-extern.ir - ۲۰۱۹_Schwartz's_Principles_of_Surgery - Sabiston Textbook of Surgery		منابع اصلی				
American journal of surgery Surgical clinics of North America		منابع فرعی				
مجلات علمی و ژورنال های جراحی						
روش های آموزش						
با توجه به اهداف و محتوی برنامه، شیوه های یاددهی که با علامت × مشخص شده در اجرای برنامه استفاده خواهد شد .						
☒ سخنرانی						
☒ الگوسازی						
☒ پرسش و پاسخ						
☒ سخنرانی برنامه ریزی شده						
☒ آموزش بر بالین بیمار (Bed side training)						
☒ کنفرانس درون بخش						
☒ شبیه سازی						
☒ تهیه دستورالعمل و جزوات توجیهی						
☒ ایفای نقش						
نحوه ارزشیابی فراگیر و بارم مربوط به هر ارزشیابی						
الف) تکوینی (ارزشیابی های حین دوره)	فعالیت درمانگاه / فعالیت راند/ گراند راند / کنفرانس /لاگ بوک/ مورنینگ	بارم ۶				
ب) تراکمی (ارزشیابی های پایان دوره)	MCQ	بارم ۱۴				
قوانین و مقررات آموزشی دوره						
مطابق مقررات دانشکده						
یک الی دو غیبت تاثیر منفی در نمره نهایی						
سه غیبت حذف						
وظایف حرفه ای و اخلاقی فراگیران						
رعایت نکات حرفه ای و اخلاقی متناسب با قوانین و قواعد وزارت بهداشت و دانشکده پزشکی						
شرح وظایف فراگیران در بخش جراحی عمومی						
با توجه به مطالب ارائه شده در جلسه توجیهی						
جدول زمان بندی فعالیتهای آموزشی						
روز	ساعت ۷:۳۰-۸:۳۰ ساعت	ساعت ۸:۳۰-۹:۳۰ ساعت	ساعت ۱۰-۱۱ ساعت	ساعت ۱۱-۱۲ ساعت	ساعت ۱۲-۱۳ ساعت	ساعت ۱۴-۱۵ ساعت
شنبه	مورنینگ	کنفرانس	راند	درمانگاه و اتاق عمل	-	
یکشنبه	مورنینگ	کنفرانس	راند	درمانگاه و اتاق عمل	-	
دوشنبه	مورنینگ	کنفرانس	راند	درمانگاه و اتاق عمل	-	
سه شنبه	مورنینگ	کنفرانس	راند	درمانگاه و اتاق عمل	-	

	-	درمانگاه و اتاق عمل	رانند	کنفرانس	مورنینگ	چهارشنبه
						پنج شنبه
						جمعه
سایر توضیحات						